

[Miljøministeren]

selvfølgelig sige nej, og så må det gå sin normale gang. Hvis kommunen mener, at det er i orden, så kan vedkommende gå i gang.

Hr. Hjortnæs gav udtryk for, at jeg tegner et helt uvirkeligt billede af landsbysamfundenes problemer og denne sag. Jeg vil da godt lige gøre opmærksom på, at det ikke var mig, der nævnte problematikken vedrørende tre gårde eller to-tre huse i en lille klynge inde i landsbysamfundet. Det er ikke det, der er tale om. Der var jo, hvis vi skal holde os til det, et landsbysamfund og landsbysystem, før vi fik udflytningen.

Det, det drejer sig om nu, er de gårde, der ligger rundt omkring i landsognene. Vi kan jo nok se, at det er disse gårdes beboertal, der er afgørende for, om landsbysamfundet kan fungere med dets posthus, med dets smedje, med dets Brugs eller dets købmand eller dets skole. Det er dér, problematikken ligger. Her kommer vi med et forslag, der ikke skal bryde nogen lovbestemmelse, men give muligheder for aktiviteter i landsbyområdet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagenes overgang til anden (for forslaget til folketings beslutnings vedkommende anden (sidste)) behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at forslagene henvises til miljø- og planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 157:

Forslag til lov om ændring af lov om kommuneplanlægning. (Støtte til landsby- og andre lokalsamfundsprojekter).

Af miljøministeren (Chr. Christensen).
(Fremsat 14/1 87).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Løvig Simonsen (S):

Formålet med lovforslaget er at sikre levevilkårene for beboerne i landsbyer og andre lokalsamfund samt at give beboerne større medindflydelse på planlægningen. For at sikre disse to formål kan miljøministeren i særlige tilfælde yde støtte til forsøgsordninger, projekter m.v.

Socialdemokratiet deler ganske ministerens ønske om at styrke den målsætning, lovforslaget giver udtryk for. Der er ingen tvivl om, at de ønsker, der bliver givet udtryk for af såvel Landsforeningen af Landsbysamfund som af foreningen Landsbyerne i Danmark, er tilgodeset med forslaget.

Når det er sagt, vil jeg stille mig stærkt tvivlende over for, om ministerens og forslagens hensigter kan opnås ved at stille et beløb på 5 mill. kr. til rådighed i finansårene 1987-89. For at sige det rent ud: for 5 mill. kr. sikrer man ikke levevilkårene for beboerne i landsbyerne. Det ved ministeren godt, og det, vi taler om, er derfor en økonomisk håndsrækning for at give lokalsamfundene bedre muligheder for at komme frem med deres synspunkter i debatten og beslutningsprocessen om deres behov og udvikling.

Det er tilfredsstillende, at ministeren åbner mulighed for ikke kun at støtte lokalsamfundene ude i landdistrikterne, men også de lokalområder, som findes i byerne.

I bemærkningerne til lovforslaget har ministeren redegjort for den udvikling, der har været, siden landsbykommissionen blev nedsat og afgav sine delbetænkninger. Der er ingen tvivl om, at dette arbejde har været stærkt medvirkende til, at man ikke alene i Folketinget, men også i amterne og kommunerne har inddraget de pågældende problemer i såvel planlægning som andre tiltag, herunder boligbyggeri i de lokalområder, som er ved at gå i stå. Disse initiativer og synspunkter er blevet videreført af den nuværende regering, hvilket vi naturligvis er tilfredse med.

Det er også tilfredsstillende, at landsbykontaktudvalget vil blive aktivt inddraget i administrationen af støtteordningerne, inden planstyrelsen træffer den endelige afgørelse om, hvilke projekter der bør støttes. Sådan forstår jeg i hvert tilfælde ministerens formulering.

[Løvig Simonsen]

Socialdemokratiet kan støtte det foreliggende lovforslag, men skal opfordre til, at der afsættes et beløb til de angivne formål, der giver en bedre overensstemmelse mellem lovens hensigter og midler, således at flere projekter kan nyde støtte.

Lis Aaltonen (KF):

Selv de bedste kommunelokalplaner kan ikke i sig selv få folk til at bosætte sig, arbejde og tilbringe deres fritid og ikke mindst handle i lokalsamfundene. Forslaget hænger sammen med nr. L 156, som vi også har til første behandling i dag. Hvis vi som politikere helhjertet mener noget med vore mange tilkendegivelser om styrkelse af vore små lokalsamfund, så er de lovforslag, miljøministeren her fremlægger, en begyndelse til den nytænkning og holdningsændring, som er nødvendig, hvis vi virkelig mener, at der skal opnås positive resultater.

Fra konservativ side kan vi helt tilslutte os, at miljøministeren i særlige tilfælde kan yde støtte til gennemførelse af forsøgsordninger, projekter m.m., som kan gives som tilskud eller lån.

Vi kan som sagt fra Det Konservative Folkepartis side varmt anbefale lovforslaget.

Hanne Severinsen (V):

I Venstre er vi meget tilfredse med dette lovforslag, som giver mulighed for at støtte forskellige projekter efter samme model som østtøtteleven, som har haft mange positive virkninger. Man kan også med god ret parallelisere de to situationer. Det er godt nok ikke øer, der er tale om, men der er de samme problemer mange steder rundt omkring i landsbyerne.

Den stimulering, der ligger i, at man ved, man kan ansøge om støtte til projektet, er måske det, der gør, at man kommer i gang med et projekt. Det være sig en butik, som er ved at blive nedlagt, og hvor man ønsker, at den skal have nogle funktioner, som giver den en større omsætning, det kan være nogle beboeraktiviteter, som lige akkurat mangler en lille smule, for at de kan komme i gang. Vi mener, at det er godt, at man nu får en sådan mulighed.

Man kan selvfølgelig altid diskutere, om 5 mill. kr. er beløbet. Det ved vi jo ikke, for loven har ikke virket endnu. Hvad angår

østtøtteleven, satte man også et beløb på, og man måtte på et tidspunkt revidere det. Det er da muligt, at man også bliver nødt til det i dette tilfælde. Men alting må jo have en begyndelse, og vi kender som sagt ikke behovet på nuværende tidspunkt.

Det er godt, at man får den samme mulighed, som vi altså har i østtøtteleven, til at støtte forskellige projekter, og det kan vi i hvert tilfælde i Venstre være tilfredse med.

(Kort bemærkning).

Løvig Simonsen (S):

Jeg forstod fru Hanne Severinsens bemærkninger således, at man godt kunne diskutere beløbet, de 5 mill. kr.

Ved en behandling tidligere i dag tror jeg miljøministeren opgav, at det drejede sig om ca. 1 mill. mennesker, der bor i disse områder. Tager vi parallellen til østtøtteleven, hvor vi taler, i hvert tilfælde efter det forslag, regeringen er kommet med, om 1½ mill. kr. til en langt mindre befolkningsgruppe, synes jeg, det skulle være ganske enkelt også for fru Hanne Severinsen at konstatere, at 5 mill. kr. ikke er tilstrækkeligt.

Jeg synes, at når Venstres ordfører tidligere i dag har udtrykt sin store støtte til de små samfund, uanset om de ligger ude på landet eller i byerne, for det er jo en del af miljøministerens forslag, så skulle vi have en klar melding fra Venstre i dag, der går ud på, at man selvfølgelig er villig til at afsætte mere end de 5 mill. kr., således at alle de fornuftige projekter, der vil komme, kan nyde støtte. Hvem skal ellers prioritere det? Vil det sige, at det måske kun skal være ordningen i en del af landet? Jeg er helt sikker på, at bare i et enkelt amt, f.eks. det amt, hvor fru Hanne Severinsen er valgt, vil der komme tilstrækkelige ansøgninger til, at man kan bruge alle 5 mill. kr.

Jeg synes nok, at der er nogle ting, man skulle komme med lidt klarere meldinger på end bare at sige, at man finder forslaget tilfredsstillende. Jeg har tit sagt her i Folketinget, og jeg skal gerne gentage det i dag: når man vil nogle mål, vil man også nogle midler dertil.

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

[Hanne Severinsen]

Jeg vil gerne præcisere, hvad jeg sagde i første omgang, at det her er en ny lovgivning. Vi skal se, hvad behovet er. Derfor starter vi med det beløb, og så kan vi jo altid tage loven, i hvert fald beløbet op til revision.

Leif Hermann (SF):

Jeg tror egentlig, at miljøministeren er en meget snedig mand, en rigtig gavstriker tror jeg man kunne kalde miljøministeren, hvis man er i det lune, for han har faktisk begået lidt af en genistreg her: han har opfundet en krykke, der kan stå alene.

Jeg tror, ministeren godt ved, at der er nogle af os herinde, der synes, at det forslag, som er betegnet nr. L 157, har nogle fantastisk gode og demokratiske hensigter i sig. Ministeren har så tænkt: vi må finde på et eller andet, så de sluger den historie med mordet på by- og landzoneloven, og så kommer vi med det gode her i form af nr. L 157.

Men sådan går det jo ikke, fordi nr. L 157 kommer efter nr. L 156, og så står vi tilbage med det, jeg kaldte krykken, der kan stå alene. Det vil jeg godt ophøje til et forslag, som jeg vil betegne som noget af det bedste, der er set fra miljøministerens hånd med hensyn til planlægningslovgivning.

I forbindelse med vedtagelsen af kommuneplanloven lagde Socialistisk Folkeparti i sin tid overordentlig stor vægt på den borgerindflydelse, der er knyttet til planlægningsprocessen. Det var også sådan i forbindelse med den lov, at der var adgang til at stille ressourcer til rådighed for borgergrupper, der ønskede andre forslag og den slags ting, men det er bare ikke sket i nævneværdigt omfang. Og nu kommer ministeren her og siger, at det vil han gerne give penge til. Der står i forslagets bemærkninger, at miljøministeren gerne vil give penge til, at borgerne kan få større indflydelse på planlægningsprocessen. Det er flot, og det kan vi selvfølgelig fuldstændig støtte.

Det, vi måske kan kritisere, er, at man ikke tager konsekvensen og siger, at det er kommunalbestyrelserne, der skal bevilge disse penge, at man ikke gør det til en pligt for kommunalbestyrelserne at inddrage borgerne i planlægningsprocessen ved, at der stilles midler til rådighed. Nu ved jeg godt, at de 5 mill. kr., hvis vi skal rulle dem ind i dette

bevægende bloktilskudscirkus, ikke vil fylde meget i de enkelte kommunale kasser, men alligevel ville det dog nok være logisk, at man sagde, at det er kommunalbestyrelsernes pligt og også kommunalbestyrelsernes penge, der skal bruges i denne sammenhæng. Men det kan måske komme, når forsøgene viser sig vellykkede.

Et andet væsentligt element, vi har lagt vægt på – og det er dér, gavstrikeren viser sig en lille smule – er, at det ikke kun går på landsbyerne, det går også på bydele og andre lokalsamfund. Det vil sige, at det vil være muligt for borgergrupper f.eks. i Københavns Kommune – jeg har ladet mig fortælle, at der er kommet noget, overborgmesteren i København kalder et kommuneplanforslag – at lave alternativ planlægning i forbindelse med kommuneplanlægningen. Det synes jeg er overordentlig tiltalende, lige så tiltalende som det er tiltrængt.

Jeg kan love miljøministeren, at hvis det her medfører, at vi kan styrke erhvervslokaliseringen i landsbysamfundene, så vil vi selvfølgelig støtte det. Og selv om det skulle vise sig – det tror jeg nu ikke det gør – at det ikke er tjenligt som sådan, så er principperne i lovforslaget så væsentlige, at vi under alle omstændigheder vil støtte det.

Dagmar Mørk Jensen (RV):

Det Radikale Venstre opfatter det her lovforslag som et smukt forsøg på praktisk hjælp til nærdemokrati og til nye former for fællesskab, og det er klart, at det støtter vi. Vi er faktisk også i stand til at se, at der kan blive en sammenhæng mellem det her forslag og det radikale forslag om skolerne som kulturcentre, men det vender vi sikkert tilbage til.

Med hensyn til beløbet og dets størrelse er det altså praksis, at vi ikke laver ny lovgivning og pålægger kommunerne udgifter, uden at det får økonomiske konsekvenser for staten. Som bekendt arbejder vi inden for nogle bestemte rammer. Men skulle det lykkes ministeren at skaffe flere midler, så skal det i hvert fald ikke mangle på støtte fra Det Radikale Venstre.

Poulsgaard (FP):

Ja, hvor skal de midler komme fra? Jeg har lagt mærke til, at hver gang vi diskuterer

[Poulsgaard]

støtte til forskellige ting, er det altid efter SFs ordvalg godt demokratisk. Jeg ved da ikke, om det er så godt demokratisk, at man stjæler mine penge for at give støtte til noget, som jeg måske ikke er interesseret i. Det her er demokratisk. Man kan sige, at det er en flertalsbeslutning, og i et demokrati råder flertallet. Men at det her skulle være godt demokratisk, det vil jeg nok sætte spørgsmålstegn ved.

Det er jo fantastisk – ja, nu må jeg passe på, hvad jeg siger. Da vi diskuterede vort forslag nr. B 76 om virkelig at skabe liv i landsbyen, sløjfe restriktioner, gøre det nemt at etablere sig i landsbyen, så var man imod fra de rødes side. Men nu skal der pøses penge ud, sørger man for. Vi har gjort meget for at bevare landsbysamfundet, men vi kan altså ikke være med til bare kritikløst at øse midler ud til det ene eller til det andet gode formål.

Og hvem skal egentlig afgøre, hvem der skal have den støtte? For selvfølgelig, når der bliver åbnet sådan nogle sluser, så er det alt for lidt. Så er der nogle, der finder på, at der skal meget mere til. Det er også det, vi hører fra både Socialdemokratiets og SFs side, nemlig at det er begyndelsen, men vi skal bruge mange flere penge. Puh, den dag, vi får de røde partier, hvis de skal til at indfri alle de løfter! Med det skattetryk, vi har i forvejen, tror man, man stadig væk kan strø om sig med penge. Socialdemokratiet har jo været med til at skabe problemerne, men det er jo nemt at være bagklog. De nedlagde skoler, alt skulle være så stort i centralismens hellige navn. Nu er skaden altså sket, og så vil man prøve at lave det her makværk.

Vi kan ikke støtte lovforslaget.

Tinning (VS):

Det kan måske forekomme lidt bagvendt, men ikke desto mindre har jeg lyst til at fortælle hr. Poulsgaard, at han skulle prøve at tænke på, at alting her i tilværelsen jo ikke er gratis, heller ikke hvis man vil støtte mulighederne for udvikling i landsbyen, sikre beboernes levevilkår, ikke alene hvad angår boligforhold og arbejdspladser og offentlig og privat service, men også skabe de nødvendige rammer om fællesskabet og den særlige kulturelle tradition i landsbyen. Alt det vil hr. Poulsgaard gerne – siger han da. Der er

vel næppe det, hr. Poulsgaard hellere vil, måske ud over at nedlægge Det Kongelige Teater, end at se den særlige kulturelle tradition i landsbyen bevaret, udbygget og styrket – på én eneste betingelse: det skal være gratis.

Vi siger, at det er udmærket, når miljøministeren siger: nu giver vi en håndsrækning til forskellige folkelige initiativer rundt omkring, til nogle befolkningsgrupper, der vil lave et eller andet, ikke som det offentlige styrer, men som de selv har lyst til at bygge op som en del af kulturen i landsbysamfundet eller i andre små lokalsamfund. Vi afsætter nogle midler, og så kan folk i øvrigt se, hvad de kan få ud af det. Det finder de sikkert selv ud af.

Egentlig er det en meget, synes jeg, åben tankegang, som hr. Poulsgaard burde støtte, hvis ikke han bilder sig ind, at hver gang man bruger penge, er der noget galt, hvorved kulturpolitikken jo altså desværre reduceres til alt det, der foregår på nedlagte landbrugs-ejendomme, hvis det bare har at gøre med handel og kontor eller industri.

Jeg synes, det er et ganske udmærket forslag. Jeg er selvfølgelig fuldstændig enig i det. Andre har sagt, at det er noget næsten gruppevækkende fedteri, men hellere få begyndt i det små end slet ikke få begyndt.

Vi har jo det princip i VS, at vi støtter de små forbedringer, og jeg kan sige, at vi var lidt i tvivl om, hvorvidt det princip også omfatter så små forbedringer som her. Men vi har afklaret, at det gør det, så derfor støtter vi lovforslaget.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg vil takke ordførerne for en meget positiv holdning til lovforslaget.

Som jeg har sagt i min fremsættelse, skal forslaget først og fremmest gøre det muligt at fremme landsbybeboernes egne ideer og initiativer omkring løsningen af deres problemer. Det er min opfattelse, at beboerne i landsbyerne overvejende er aktivt engageret i deres landsby, og gennem de seneste år er der da også oprettet en række beboerforeninger, der forsøger at tage sig af de fælles problemer og dermed skabe grundlag for landsbyernes fortsatte eksistens. Landsbybeboerne kender deres problemer fra dagligdagen. De har ofte selv de bedste forslag til, hvordan problemerne kan løses. Men de står ofte i den situati-

[Miljøministeren]

on, at mere utraditionelle ideer til løsning af problemerne ikke kan afprøves, fordi de nødvendige økonomiske midler ikke er til stede. Det skal lovforslaget forsøge at råde bod på. Det er baggrunden for, at jeg har foreslået foreløbig afsat 5 mill. kr. til forsøg og projekter i finansårene 1987-89. Jeg er helt på det rene med, at disse 5 mill. kr. ikke løser alle problemer. Formålet med dette beløb er, at vi får mulighed for at gå helt utraditionelle veje, med utraditionel tankegang, i et forsøg på at se, om man fra lokalt hold kan få nogle ideer frem, som er bæredygtige, til hjælp for landsbyerne. Hvis det udvikler sig og der viser sig yderligere behov, så må man se på beløbets størrelse.

Når lovforslaget er indsat i kommuneplanloven, er det, fordi jeg lægger afgørende vægt på, at løsningen af landsbyernes problemer sker som led i den kommunale planlægning. Jeg tror, det er en vigtig forudsætning for at komme en løsning nærmere, at problemerne tages op i den fysiske planlægning. I planlægningen kan de enkelte kommuner opstille målsætninger for landsbyernes fremtidige udvikling i kommunen som helhed og pege på konkrete løsninger på forskelligartede problemer.

Gennem den offentlige debat om planerne får landsbyboerne samtidig gode muligheder for at få indflydelse på udviklingen i den enkelte landsby og et incitament til at medvirke til virkeliggørelse af planerne. Derfor er den måde, landsbyernes beboere inddrages i planlægningsarbejdet på, efter min opfattelse af stor betydning for den lokale udvikling.

Det er tanken med lovforslaget først og fremmest at yde økonomisk støtte til forsøg, der har til hensigt at styrke beboernes indflydelse på det tidspunkt, hvor landsbyernes udvikling fastlægges endeligt gennem planlægningen. Men støtte må selvfølgelig også opnås til forsøg, der har til formål at realisere de målsætninger for landsbyernes udvikling, som opstilles i planlægningen med hensyn til f.eks. lokale arbejdspladser, nye boliger, bedre offentlig service og omstilling i øvrigt i lokalsamfundene.

Selv om lovforslaget har til formål at medvirke til at forbedre levevilkårene for landsbyernes beboere, udelukker forslaget ikke, som også en enkelt ordfører har påvist, at der kan gives økonomisk støtte til forsøg i en lidt større bysammenhæng.

Det hænger for det første sammen med, at det er vanskeligt at definere, hvad der egentlig forstås ved en landsby. Lovforslaget gør jo heller ikke noget forsøg på at gøre det. For det andet kan et forsøg i en lidt større by, som ikke umiddelbart betegnes som en egentlig landsby, være af en sådan karakter, at erfaringerne herfra kan danne grundlag for forbedring af levevilkårene i egentlige landsbyer. Jeg tillægger det derfor stor vægt, at en meget bred kreds af landsbyboere og lokale myndigheder får kendskab til resultaterne af de gennemførte forsøg.

Med hensyn til dette at gå lidt videre til større bysamfund vil jeg gerne sige, at sådan som byudviklingen har været, tror jeg, det er meget vigtigt, at man tager fat om det, vi forstår ved den lille enhed i den store sammenhæng. Der er ikke tvivl om, at der i enkelte større byer er opstået bydele, hvor det at kunne opfatte sig som en sammenhængende del er vældig vigtigt. Det vil være en god ting, om det, vi forstår ved fællesskabet, og de muligheder, som fællesskabet kan give, også kan overflyttes til en sådan bydel, så man kan opnå det fællesskab, som man har ude i de mindre bysamfund.

Det er baggrunden for, at jeg meget, meget gerne ville, om vi kunne få afprøvet også denne mulighed. Det er jo, som fru Hanne Severinsen var inde på, erfaringerne fra østtøtteleven, der har vist sig meget positive, som vi håber ad den vej også kan danne baggrund for, at vi går videre med dette.

Jeg har noteret mig efter hr. Poulsgaards indlæg, at vi hermed altså nåede grænsen for Fremskridtspartiets forståelse for nødvendigheden af at hjælpe de små bysamfund.

Det er mit ønske, at udvalgsarbejdet må følge de retningslinjer, som her er angivet. De spørgsmål af forskellig art, der er rejst om størrelse og lignende og om formålene med at gå andre veje, vil jeg også gerne drøfte videre med udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

[Anden næstformand]

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til miljø- og planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 45:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af lov om genanvendelse og begrænsning af affald.

Af Camre (S) m.fl.

(Fremsat 18/11 86).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Som nævnt i bemærkningerne til forslaget er B 45 en delvis genfremsettelse af et i folketingsåret 1985-86 fremsat beslutningsforslag nr. B 140, dog sådan, at der er tilføjet et nyt punkt 4.

Under behandlingen af nr. B 140 erklærede jeg mig generelt positiv over for at fremme den forebyggende miljøindsats ved udvikling og anvendelse af renere og mindre miljøbelastende teknologier. Indsatsen i det langsigtede miljøbeskyttelsesarbejde bør være af forebyggende karakter og gå ud på at undgå eller reducere affaldet og andre miljøbelastende udledninger fra hele produktions- og produktkredsløbet.

Det må også nærmere vurderes, om vi skal sætte ind over for stoffernes anvendelse i produktionen ved stoffernes udslip fra produktionen eller ved genanvendelse af stofferne. Derfor har jeg fremlagt et udviklingsprogram for renere teknologi. Finansudvalget behandler i øjeblikket et aktstykke baseret herpå.

Udviklingsprogrammet for renere teknologi retter sig mod industri og håndværk. Det strækker sig over årene 1987-89 og har en samlet udgiftsramme på 50 mill. kr. Udviklingsprogrammet er udformet således, at der lægges vægt på følgende to hovedelementer: videnopbygning og -formidling samt gennemførelse af konkrete projekter med renere teknologi.

Der forudsættes iværksat omfattende oplysnings-, informations- og rådgivningsaktiviteter over for bl.a. virksomheder, amts- og primærkommuner, læreanstalter og offentligheden. For direkte at fremme indførelsen af renere teknologi kan der som led i udviklingsprogrammet iværksættes og ydes tilskud til forsøgs- og udviklingsaktiviteter og demonstrationsprojekter. Endelig kan der ydes tilskud til anlæggelse og investering i renere teknologi. Der må typisk være tale om anlægsinvesteringer, der er af væsentlig miljømæssig værdi, men ikke umiddelbart er rentable for en enkelt virksomhed.

Med iværksættelsen af dette udviklingsprogram vil de to første punkter i det foreliggende beslutningsforslag blive opfyldt.

Med hensyn til punkt 3 i beslutningsforslaget henviser jeg ved første behandling af det tidligere beslutningsforslag til den gældende genanvendelseslov. Her er der hjemmel til at forbyde anvendelsen af bestemte stoffer ved fremstillingen af papir og drikkevareemballager, såfremt disse stoffer hindrer genanvendelse. Der har ikke indtil nu vist sig behov for at udvide denne hjemmel til at gælde for andre produkter.

Et forbud er et meget vidtgående indgreb; det er hidtil kun blevet brugt over for øldåser. I andre situationer har man hidtil klaret sig med frivillige aftaler. Såfremt der viser sig et konkret behov for et forbud uden for papir- og drikkevareemballageområdet, kan spørgsmålet naturligvis tages op igen, men jeg ser ikke i dag noget behov for en lovændring. Det undersøgelsesprogram for emballage, jeg har sat i gang i fortsættelse af affaldshandlingsplanen af 30. maj 1986, skal skaffe en sådan viden. Derefter må vi vurdere spørgsmålet.

En iværksættelse af udviklingsprogrammet vil opfylde hovedformålene bag beslutningsforslaget om at fremme den forebyggende indsats gennem yderligere udvikling og anvendelse af renere teknologi. Gennem en sådan prioritering af indsatsen vil vi opnå en større viden om renere teknologi. Dermed sikres det nødvendige grundlag for at kunne tage stilling til, hvor og hvordan indsatsen mest effektivt kan videreføres. I lyset af denne samt øvrige igangværende initiativer mener jeg ikke, at der er behov for lovændring på området nu.